

START DATA- EN KENNISHUB GEZOND STEDELIJK LEVEN

OP ZOEK NAAR GROEN EN RIJPER

Rond 2030 leeft meer dan 80% van de Nederlandse bevolking in een stedelijke omgeving. Voor hun welzijn zijn gezonde leefomstandigheden cruciaal. Data-gedreven kennis en technologie zijn daarbij van grote waarde, zo maakt monitoring van de corona-uitbraak eens te meer duidelijk. Elf regionale organisaties vormen een Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven. “De partners zijn aanvullend en versterken elkaar.”

Door met technologie zoals sensoren gegevens te verzamelen, ontstaat inzicht in de effecten van de gebouwde omgeving op gezondheid en gedrag. Denk aan informatie over luchtkwaliteit of bezoekersstromen. Dergelijke data zijn waardevol bij het bepalen van beleid. Ook kunnen ze gebruikt worden om gedrag en handelen te sturen. Actueel voorbeeld: als het in een gebied te druk dreigt te worden, kunnen tijdig andere looproutes worden ingesteld.

VRUCHTBARE VOEDINGSBODEM

Tot 2040 komen er in de provincie Utrecht naar verwachting ruim 130.000 inwoners bij. De noodzaak tot het borgen en verbeteren van een gezonde leefomgeving is groot. Tegelijkertijd levert deze forse verdichtingsopgave een vruchtbare voedingsbodem op voor nieuwe toepassingen. Data en kennis vormen daarbij essentiële grondstoffen.

Reden voor elf organisaties om een Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven te starten. Het gaat om RIVM, Universiteit Utrecht, provincie Utrecht, gemeente Amersfoort, Future City Foundation, Mecanoo, UMC Utrecht, Hogeschool Utrecht, Civity, Urban Sync en Economic Board Utrecht (EBU). Een webinar op 14 mei vormde het formele startsein van dit initiatief.

GEVALIDEERDE DATA

Karen van der Moolen is Domeinmanager Slim bij de EBU. In het managementteam van de Data- en Kennishub is zij als alliantiemanager verantwoordelijk voor verbinding van de stakeholders. “Om de leefomgeving gericht te verbeteren, zijn gevalideerde data onontbeerlijk,” aldus Van der Moolen. “Met het RIVM beschikt deze regio over een toonaangevend instituut dat dergelijke gegevens verzamelt en analyseert. De Universiteit zorgt voor wetenschappelijke kaders waar-

binnen modellen en oplossingen kunnen worden beoordeeld. Deze twee elementen vormen het fundament voor de gevalideerde data.”

MAATSCHAPPELIJKE ACCEPTATIE

In de Data- en Kennishub werken overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven gelijkgestemd samen. “De partners zijn aanvullend en versterken elkaar. Belangrijk is dat ook inwoners een gelijkwaardige rol krijgen. Niet alleen moet hun stem gehoord worden, ook is een cultuur nodig waarin zij zich comfortabel voelen. Dat is een voorwaarde om te komen tot producten en diensten met een brede maatschappelijke acceptatie. Geen van bovenaf opgelegde initiatieven maar praktische, concrete oplossingen waar mensen baat bij hebben. Privacy is uiteraard een cruciale randvoorwaarde.”

SNUFFELFIETS

Bij de start van de Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven bestaat de portfolio uit een aantal bestaande projecten. Daaronder de Snuffelfiets, een publiek meetplatform waarbij fietsers via mobiele sensoren informatie verzamelen over bijvoorbeeld fijnstof. Provincie en deelnemende gemeenten krijgen zo aanvullende inzichten over de luchtkwaliteit. “Met de Snuffelfietsen worden fijnmazig nieuwe data verzameld,” zegt Van der Moolen. “De centrale rol die inwoners daarbij spelen, maakt het ook communicatief tot een waardevol project. Veel aspecten die gezond stedelijk leven raken, komen hierin samen.”

EEN VIRTUELE KOPIE VAN EEN STAD MAAKT TOEKOMSTIGE GEBEURTENISSEN ZICHTBAAR.

In 2020 organiseert de Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven een aantal webinars. Op 28 mei was aandacht voor realtime omgevingsmonitoring, slim werken aan klimaatadaptatie staat centraal op 11 juni en 25 juni is wijkgerichte aanpak het centrale thema. In het tweede halfjaar volgen meer webinars.

Aanvullende informatie op datakennishub.nl.

VIRTUELE STAD

Een ander actueel project is de gebiedsontwikkeling van de Cartesiusdriehoek. “Ook zijn er ambities om zogenaamde digital twins te ontwikkelen. Dit is een virtuele kopie van een stad waarmee toekomstige gebeurtenissen zichtbaar gemaakt kunnen worden. Met deze informatie zijn gefundeerde beleidskeuzes mogelijk. Zo’n digital twin is een complexe maar kansrijke ontwikkeling.” De initiatieven die aan de hub worden voor-geleegd, bevinden zich in verschillende ontwikkelingsstadia. “Van groen tot al een stuk rijper. Prille ideeën maar ook projecten die klaar zijn voor opschaling. Soms ligt de nadruk op innovatie, dan weer zijn financieel-economische aspecten leidend. Telkens maken we een zorgvuldige afweging; past een initiatief binnen onze doelstellingen en visie?”

ENORME POTENTIE

De komende periode staat vooral in het teken van inrichting, programma en financiële grondslag van de Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven. “Parallel daaraan wordt gewerkt aan de verdere uitbouw van ons netwerk,” aldus Van der Moolen. De economische potentie van diensten en producten die bijdragen aan een gezonde leefomgeving is enorm, nationaal én internationaal. “Daarom staan we open voor andere partners en samenwerkingen, juist ook buiten de regio.”

Met de Snuffelfiets verzamelen inwoners via mobiele sensoren informatie over bijvoorbeeld fijnstof.